

Betreft: vleermuizen, uilen
Locatie: Peelkant 63 Sint Anthonis
Datum: 11 juni 2018
Ecoloog: 06-27564247
Steller: Peter van der Linden, ecoloog

Voor de Peelkant 63 te St. Anthonis wordt een wijziging van het bestemmingsplan voorbereid om de huidige bestemming te wijzigen van Bedrijf naar Wonen. Ook wil de initiatiefnemer op termijn een mantelzorgwoning realiseren. Alle drie de schuren worden gesloopt om ruimte te maken voor de zorgwoning. In eerste instantie worden de twee voorste schuren gesloopt. De schuur achterop het erf wordt in een later stadium gesloopt. Naast de zorgwoning wordt een stal gebouwd voor het houden van een paard (het paard staat nu in een van de drie te slopen schuren). De schuren staan achter elkaar aan de rand van het perceel. Op het perceel is verder een woning, een siertuin en een paardenbak aanwezig. Het ecologisch werkprotocol beschrijft de werkwijze die moet worden gevolgd om schade aan de natuurwaarden te voorkomen.

Leeswijzer

In eerste instantie wordt kort ingegaan op de voorwaarden rondom de gewone dwergvleermuis. Daarna worden de voorschriften benoemd, deze bestaan uit algemene maatregelen en voorschriften, tijdsplanning, voorbereiding, uitvoering, permanente maatregelen ten behoeve van vleermuizen en vogels en de overige maatregelen – de zorgplicht.

Waarnemingen

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 31 juli 2017 is gebleken dat binnen de achterste schuur strikt beschermde soorten worden verwacht. Het gaat om vleermuizen en vogels met een jaarrond beschermd nest. Er zijn aanwijzingen dat in de schuur een ruige dwergvleermuis overwinterd. Verder is er een – bewoonde – kast voor een torenvalk en een kast voor de kerkuil aanwezig. De torenvalk is niet het hele jaar beschermd. In de twee overige schuren worden geen beschermde soorten verwacht.

Mits rekening wordt gehouden met de broedtijd kunnen de twee voorste schuren zonder effect gesloopt worden. Voor de achterste schuur moet eerst bepaald worden wat de functie van die schuur is voor beschermde soorten. Dat betekent dat een afdoend onderzoek noodzakelijk is voor de sloop van die schuur. Een afdoend onderzoek moet worden uitgevoerd in het optimale seizoen, met voldoende inspanning en door personen met voldoende kennis van de soorten. Als blijkt dat er beschermde soorten aanwezig zijn én een effect niet is uit te sluiten, dan is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig. De effecten moeten dan worden gecompenseerd c.q. gemitigeerd. Daarbij moet voor vleermuizen en sommige vogels een gewinningstijd in acht worden genomen van enkele maanden tot een seizoen.

Voordat de achterste schuur gesloopt kan worden is een aanvullend onderzoek noodzakelijk. In het optimale seizoen moet conform de kennisdocumenten van de kerkuil en van de ruige dwergvleermuis een onderzoek worden uitgevoerd. Het meest waarschijnlijk is een paarverblijf en overwinterende ruige dwergvleermuizen. Dat betekent dat in september/half oktober tweemaal geïnventariseerd moet worden, met een tussentijd van 20 dagen (en twee uur per keer rond middernacht). Voor de kerkuil zijn drie avondinventarisaties nodig tussen begin februari en half oktober.

Voor iedere verblijfplaats van vleermuizen die niet meer functioneert moeten minimaal vier alternatieven worden geboden. De alternatieve (tijdelijk of permanent) verblijfplaatsen zijn

pas na een gewenningstijd functioneel. De gewenningstijd is afhankelijk van de aard van de verblijfplaats en het aangetroffen aantal dieren:

- een zomerkolonie van < 10 dieren heeft een gewenningstijd van drie maanden in het actieve seizoen;
- een zomerkolonie van > 10 dieren heeft een gewenningstijd van zes maanden in het actieve seizoen;
- een kraamkolonie heeft een gewenningstijd van drie maanden in de kraamperiode;
- een paarverblijf heeft een gewenningstijd van zes maanden dat op ieder moment van het jaar kan ingaan.
- Een winterverblijf heeft geen vastgestelde gewenningstijd.

Een tijdelijke verblijfplaats kan worden aangeboden als een kast die aan een gebouw wordt bevestigd. Een vleermuiskast is een platte door die op minimaal vier meter hoogte wordt gemonteerd op een warme plek (avond zon). De dieren moeten vrij kunnen uitvliegen, nabij een verblijfplaats mogen bomen staan, maar er tegenaan niet.

Een permanente verblijfplaats wordt – bij voorkeur – geïntegreerd in de nieuwbouw. In voorkomende gevallen is een vleermuiskast ook geschikt.

Voor iedere verblijfplaatsen van de kerkuil die niet behouden kan worden moeten minimaal twee alternatieven worden aangeboden. De kasten moeten minimaal drie maanden voor de start van de werkzaamheden, en bij voorkeur al in de periode september tot december, aanwezig zijn, om de vogels te laten wennen aan de nieuwe voorzieningen. Als de nieuwe verblijfplaats in dezelfde schuur wordt geplaatst als de verblijfplaats die aangetast wordt, dan is geen gewenningsperiode nodig als de vervangende verblijfplaats vóór het broedseizoen aanwezig is.

Algemene maatregelen en voorschriften

1. Het ecologisch werkprotocol moet altijd op het werk aanwezig zijn en aan het bevoegd gezag getoond kunnen worden, voorafgaand aan de werkzaamheden wordt een werkbespreking over dit ecologisch protocol gehouden.
2. Voor de werkzaamheden wordt een logboek bijgehouden dat eveneens op verzoek aan het bevoegd gezag kan worden getoond.
3. De achterliggende rapporten moeten eveneens altijd op het werk aanwezig zijn en aan het bevoegd gezag getoond kunnen worden.
4. Tijdens de werkzaamheden worden jaarlijks een of twee onverwachte inspecties uitgevoerd. De resultaten van de inspecties worden opgenomen in het logboek.
5. De uitvoerder is verantwoordelijk voor het correct uitvoeren van de voorschriften uit het ecologisch werkprotocol.
6. De algemene zorgplicht uit de Flora- en faunawet en de Wet natuurbescherming dient in acht te worden genomen.
7. De achterste schuur mag pas gesloopt worden nadat uit het aanvullend onderzoek blijkt dat er geen verblijfplaatsen van beschermde soorten aanwezig zijn, of nadat de alternatieve verblijfplaatsen functioneel aanwezig zijn.
8. Voor afwijkingen van het werkprotocol of de ontheffing c.q. niet-verwachten gebeurtenissen, dient direct contact te worden opgenomen met de ecooloog P.J.H. van der Linden (06 27564247). De ecooloog kan een werk schriftelijk 'vrijgeven'. Dit document wordt toegevoegd aan de documenten die bij het project horen en overhandigd aan

de opdrachtgever. Ook wordt de opdrachtgever en het bevoegd gezag onmiddellijk geïnformeerd over wijzigingen en calamiteiten.

Tijdsplanning

De voorschriften uit dit hoofdstuk moeten worden uitgevoerd voordat de werkzaamheden starten. De volgorde van werken in dit hoofdstuk zijn dwingend van aard.

1. De noodzakelijke compensatie – in verband met de achterste schuur – die voortvloeit uit de werkzaamheden moeten voorafgaand aan de werkzaamheden zijn gerealiseerd. Het betreft hier compensatie die is voorgeschreven in de aan te vragen ontheffing.
2. Bij de planning en het aanbrengen van (tijdelijke) verblijfplaatsen wordt rekening gehouden met de gewenningstijd van de maatregelen;
3. Vóór de winterperiode worden struiken en de strooisel laag verwijderd op die plekken waar gewerkt moet gaan worden, materiaal wordt opgeslagen of die anderszins betreden of bereden worden. Egels bijvoorbeeld, kunnen op beschutte plekken bovengronds slapen.
4. Kap van bomen wordt buiten het broedseizoen uitgevoerd. De beste periode hiervoor is na augustus en voor maart. Als dat logistiek noodzakelijk is om tijdens het broedseizoen te kappen wordt daags voorafgaande aan de kap door een ecooloog de te kappen bomen geïnspecteerd op broedvogels, de ecooloog kan dan toestemming geven voor de kap.
5. Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden wordt gecontroleerd of alle beschikbare gegevens aanwezig en up-to-date zijn.

Voorbereiding 1

De voorschriften uit dit hoofdstuk moeten worden uitgevoerd voordat de sloop van de voorste twee schuren. De volgorde van werken zijn in dit hoofdstuk dwingend van aard;

1. De werkzaamheden moeten buiten de kwetsbare periode (kraamtijd, broedperiode) gewerkt worden.

Voorbereiding 2

De voorschriften uit dit hoofdstuk moeten worden uitgevoerd voordat de sloop van de achterste schuur plaatsvindt. De volgorde van werken zijn in dit hoofdstuk dwingend van aard;

2. De te gebruiken vleermuiskasten en kerkuilkasten voor (tijdelijke) maatregelen zijn ter goedkeuring voorgelegd aan de ecooloog;
3. De locatie voor het ophangen van de kasten zijn in overleg met de ecooloog gekozen.
4. Nadat de verblijfplaatsen zijn opgehangen en functioneel aanwezig zijn, worden er maatregelen genomen om de dieren te laten verhuizen. Voor vleermuizen zijn vier methoden beschikbaar. De methoden moeten uitvoerbaar zijn en op de te slopen gebouwen worden toegepast.
 - Voor alle invliegopeningen wordt een lap plastic gehangen. De vleermuizen kunnen dan wel de verblijfplaats verlaten, maar niet meer betreden, of;
 - De schuur wordt met bouwlampen verlicht. Het is van belang dat het gehele bebouwing wordt verlicht, of;

- de gehele gevel wordt afgeschermd met steigerdoek, zodanig dat de vleermuizen er wel achter weg kunnen komen, maar niet opnieuw kunnen invliegen, of;
- de gebouwen worden onder begeleiding van de ecooloog gesloopt. De sloop moet dan zodanig worden uitgevoerd dat eerst tocht en lekkage in de gebouwen en in de verblijfplaatsen ontstaat. De vleermuizen verhuizen dan naar een minder onrustige plek.
- De vleermuiskast wordt verplaatst.

Deze methoden zijn in de praktijk bewezen. De methoden moeten bij gunstige weeromstandigheden (avondtemperatuur minimaal 8 °C, droog en weinig wind tot 3 Bft), twee tot drie nachten achtereenvolgend worden uitgevoerd. Daarna zijn de vleermuizen met grote zekerheid verhuisd.

Voor vogels wordt de verblijfplaats geblokkeerd buiten de broedtijd en als de vogel niet op het nest aanwezig is.

5. Voor de werkzaamheden als hierboven beschreven moet buiten de kwetsbare periode (kraamtijd, broedperiode) gewerkt worden.
6. De werkzaamheden zoals genoemd worden in overleg met de ecooloog uitgevoerd.

Uitvoering

1. De werkzaamheden worden bij daglicht uitgevoerd.
2. Aangetroffen dieren worden in veiligheid gebracht en buiten het werkgebied uitgezet. Hiervoor kan direct contact worden opgenomen met de ecooloog P.J.H. van der Linden.
3. Er dient zeer terughoudend te worden omgegaan met het gebruik van verlichting. De directe omgeving dient zoveel mogelijk in duisternis te worden gehouden.

Permanente maatregelen

In de nieuwbouw worden 4 permanente verblijfplaatsen voor de vleermuizen en 2 voor de kerkuil geïntegreerd. Daarmee zijn de verblijfplaatsen die in potentie in de achterste schuur zitten afdoende gecompenseerd. Er zijn verschillende goede mogelijkheden beschikbaar. Het is van belang dat de verblijfsruimten voldoende groot zijn en dat het verschillende microklimaatzones kent.

Zorgplicht

Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf het werkgebied kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecooloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten het werkgebied te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhopen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten het werkterrein intact te worden gelaten.